

Inleiding

U bent verwezen voor een afspraak op de polikliniek Pijnbehandeling van het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMC Utrecht), locatie Academisch Ziekenhuis Utrecht (AZU). De polikliniek Pijnbehandeling is een onderdeel van de Divisie Vitale Functies.

In deze brochure vindt u informatie over de gang van zaken rond uw afspraak en onze werkwijze, de verschillende medewerkers binnen onze polikliniek en onze behandelmogelijkheden. Het laatste hoofdstuk bevat informatie over verzekerings- en vergoedingskwesties.

Achter in de brochure is ruimte voor uw aantekeningen.

1. Aanmelding, voorbereiding en werkwijze

1.1 Gang van zaken: van aanmelding tot aan de eerste afspraak

U bent door uw specialist of huisarts naar onze polikliniek verwezen vanwege chronische pijn of pijn bij kanker. Nadat wij de verwijfsbrief hebben ontvangen krijgt u van ons per post een verzoek om met behulp van de computer via internet twee vragenlijsten in te vullen in het zogenaamde patiëntenportaal van de pijnpolikliniek. U kunt dit vanuit huis doen. Voor het invullen en versturen van de vragenlijsten heeft u een DigiD code nodig en een mobiele telefoon met SMS functie. Als dit voor u een groot bezwaar is of als u hulp nodig heeft kunt u telefonisch contact opnemen met onze polikliniek. Het is dan mogelijk om deze vragenlijsten in te vullen op de polikliniek, voorafgaand aan uw afspraak. Het verdient de voorkeur om de vragenlijsten in het patiëntenportaal thuis in te vullen zodat wij voorafgaand aan uw afspraak eventueel informatie kunnen opvragen bij eerdere behandelaars. Daarnaast kan alle beschikbare informatie helpen om ervoor te zorgen dat u voor uw pijnklachten direct bij de meest geschikte pijnbehandelaar een afspraak krijgt. Ook kan de arts/verpleegkundig specialist zich dan optimaal voorbereiden op het

eerste gesprek met u.

Wij werken met deze vragenlijsten om uw voorgeschiedenis en huidige situatie goed in kaart te brengen. In de vragenlijsten (een algemene vragenlijst en een klachtenlijst) komen alle aspecten die van belang kunnen zijn bij het ontstaan en blijven bestaan van chronische pijn aan de orde. Nadat u deze lijsten heeft ingevuld en wij deze digitaal hebben ontvangen, wordt telefonisch in overleg met u een afspraak op de pijnpolikliniek gemaakt. Deze afspraak wordt per post bevestigd.

1.2 Voorbereiding polikliniekbezoek

Vóór u naar het UMC Utrecht komt, kunt u zich als volgt voorbereiden op het polikliniekbezoek:

Schrijf uw klachten en vragen eventueel op, zodat u deze niet vergeet.

Neem de volgende dingen mee

- uw afspraakbevestiging;
- uw identiteitsbewijs;
- uw verzekeringspapieren;
- een overzicht van uw medicijnen van de afgelopen vijf jaar. U kunt hierom vragen bij uw apotheek.

Het kan prettig zijn als u een vertrouwd iemand meeneemt, want 'twee horen immers meer dan één!'

1.3 Onze werkwijze: een multidisciplinaire benadering

Uitgangspunt voor onze werkwijze is het bio-psycho-sociale pijnmodel. Dat wil zeggen dat wij er van uit gaan dat pijn niet alleen een lichamelijk probleem is maar ook altijd psychologische en sociale gevolgen heeft. Daarnaast kunnen psychosociale factoren de pijnbeleving beïnvloeden.

De ervaring leert dat hoe langer pijn bestaat, hoe groter de gevolgen ervan kunnen zijn voor uw manier van leven; deze gevolgen op zich kunnen de pijn weer op een nadelige wijze beïnvloeden. Er ontstaat als het ware een vicieuze cirkel die niet meer te doorbreken lijkt.

Alle lichamelijke, psychologische en sociale factoren die een rol kunnen spelen

bij het ontstaan of in stand houden van chronische pijn worden bij de diagnostiek en de behandeling betrokken.

De polikliniek Pijnbehandeling is een multidisciplinaire afdeling. Dit wil zeggen dat er behandelaars werken vanuit verschillende disciplines, te weten anesthesiologen, verpleegkundig specialisten, pijnverpleegkundigen, psychiater, psycholoog, KNO arts en maatschappelijk werker:

- de anesthesioloog is een medisch specialist die zich heeft toegelegd op de verschillende vormen van anesthesie, de zorg en veiligheid rondom een operatie en pijnbestrijding. Alle anesthesiologen op onze pijnpolikliniek zijn daarnaast opgeleid tot pijnspecialist chronische pijn;
- de verpleegkundig specialist en pijnverpleegkundige zijn gespecialiseerd in de behandeling en begeleiding van patiënten met pijn;
- de psychiater is gespecialiseerd in diagnostiek en behandeling van eventuele psychiatrische ziektebeelden die van invloed kunnen zijn op de beleving van pijn of de behandeling daarvan;
- de psycholoog doet diagnostiek en behandelt de psychosociale aspecten en de gevolgen van leven met pijn, bijvoorbeeld door middel van cognitieve gedragstherapie;
- onze KNO arts is gespecialiseerd in diagnostiek en behandeling van aangezichtspijn;
- de maatschappelijk werker kan een bijdrage leveren aan de behandeling bijvoorbeeld in de vorm van advies ten aanzien van werk, thuissituatie of bij het helpen zoeken naar een andere levensinvulling.

Het eerste gesprek op de polikliniek is met een anesthesioloog-pijnspecialist, een arts in opleiding of een verpleegkundig specialist.

Op de pijnpolikliniek vindt wekelijks een zogenaamd multidisciplinair teamoverleg plaats waarbij het hele behandelteam de problematiek van patiënten bespreekt om zo te komen tot het meest geschikte behandelvoorstel. Uiteraard streven wij ernaar om met een zo eenvoudig mogelijke behandeling het voor u maximaal haalbare resultaat te bereiken.

De meeste mensen die naar de polikliniek Pijnbehandeling komen hopen dat hun pijn geheel kan worden weggenomen. Deze hoop komt, zeker bij chronische pijn, vaak niet helemaal uit. Ons doel is om de pijn hanteerbaar te maken en u te begeleiden bij het zodanig leren omgaan met de pijn dat dit uw leven niet langer meer beheerst.

2 De gang van zaken op de polikliniek

2.1 Afspraakbevestiging

U ontvangt een schriftelijke bevestiging met daarin de datum en tijd van uw afspraak en de naam van uw behandelend arts of verpleegkundig specialist.

2.2 Aanmelden

U meldt zich op de afgesproken tijd bij de afsprakenbalie van de polikliniek Pijnbehandeling, locatie AZU (niveau 2, receptie 31). Houdt u rekening met files (ook voor de parkeergarage van het ziekenhuis), zeker bij slecht weer.

2.3 Wachttijden

Wij proberen op tijd te werken. Toch zijn wachttijden niet altijd te voorkomen. Soms zijn er spoedgevallen of lopen de spreekuren uit door andere onvoorziene gebeurtenissen. De secretaresse zal u hierover waar mogelijk tijdig informeren. U kunt meehelpen de wachttijden kort te houden door op tijd aanwezig te zijn. In onze wachtkamer wachten mensen voor verschillende poliklinieken en specialisten. Het kan voorkomen dat iemand die later is binnengekomen toch eerder wordt geholpen omdat hij/zij een afspraak heeft bij één van de andere behandelaars op onze of een andere polikliniek.

2.4 Het eerste gesprek

Tijdens uw eerste afspraak bespreekt de anesthesioloog of verpleegkundige specialist uw klachten, voorgeschiedenis, eerdere behandelingen en medicatiegebruik. Meestal vindt ook lichamelijk onderzoek plaats. Alleen zo nodig wordt aanvullend onderzoek (bloedonderzoek, röntgenfoto's) afgesproken.

Op basis van de gestelde diagnose zal de anesthesioloog of verpleegkundig specialist een behandelplan opstellen en dit met u bespreken.

2.5 Behandel mogelijkheden

Er zijn verschillende soorten pijnbehandeling. Welke behandeling voor u het beste is bespreekt de anesthesioloog-pijnspecialist met u.

Behandel mogelijkheden zijn:

- Behandeling met medicijnen gericht op het verminderen van de pijn prikkeling, bijvoorbeeld pijnstillers, ontstekingsremmers, middelen tegen zenuwpijn of vermindering van spierspanning
- Behandeling met medicijnen die de pijn waarneming in de hersenen verminderen, zoals sterke pijnstillers (bijvoorbeeld morfine)
- Zenuw blokkade, waardoor de voortgeleiding van de pijn naar de hersenen wordt verminderd of onderbroken
- Transcutane zenuwstimulatie (TENS): een apparaat dat met plakkers verbonden wordt met de huid en zachte stroompjes door de huid afgeeft waardoor de voortgeleiding van de pijn naar de hersenen vermindert
- Behandeling met iontoforese, dat wil zeggen toediening van medicijnen via de huid met behulp van zwakstroom
- Behandeling door middel van medicijnpleisters bij bepaalde vormen van zenuwpijn
- Behandeling van de gevolgen van chronische pijn:
 - Psychologische behandeling gericht op het zodanig leren hanteren van pijn dat die niet langer uw leven beheerst, zoals cognitieve gedragstherapie en EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing)
 - Psychiatrische behandeling, zoals behandeling van depressiviteit of een angststoornis die de pijnbeleving versterkt
- Gesprekken met een maatschappelijk werker, gericht op sociale oorzaken en gevolgen van pijn, zoals problemen rond werk of uitkering

2.6 Behandel voorstel

Wanneer de arts of verpleegkundig specialist tijdens het eerste gesprek voldoende aanknopingspunten vindt om effect te verwachten van één of meer

van de hiervoor genoemde mogelijkheden tot behandeling, doet hij of zij u een behandelvoorstel. Recepten voor medicatie krijgt u direct van de arts mee. Soms is eerst bespreking in het multidisciplinair overleg noodzakelijk om tot een behandelvoorstel te komen.

Vervolgafspraken voor behandeling en/of controle maakt u met de secretaresse. Zij zal u ook vertellen waar een eventuele behandeling plaatsvindt. In veel gevallen zijn informatiefolders over de voorgestelde behandeling beschikbaar zodat u thuis alles nog eens rustig kunt nalezen.

2.7 Berichtgeving aan huisarts en specialist

Van onze bevindingen en behandelingen sturen wij bericht aan uw (verwijzend) huisarts en/of specialist. Zo blijft deze op de hoogte van uw situatie.

3 De polikliniek als onderdeel van een universitair medisch centrum

De medewerkers van een universitair medisch centrum hebben verschillende taken, te weten patiëntenzorg, opleiding en onderzoek.

Patiëntenzorg is de primaire taak.

Daarnaast heeft het UMC Utrecht een opleidingsfunctie. Daarom kunt u artsen in opleiding tot medisch specialist (arts-assistenten) en medisch studenten in opleiding tot arts (co-assistenten) tegen komen. Zie hiervoor paragraaf 3.1

De derde taak is het doen van wetenschappelijk onderzoek. Zie hiervoor paragraaf 3.2

3.1 De verschillende medewerkers

• Medisch specialisten

De medisch specialisten hebben eigen vaste spreekuren op de polikliniek. Daarnaast geven ze supervisie aan de arts-assistenten die ook spreekuur

houden. Er is altijd minstens één medisch specialist op de polikliniek aanwezig. Zo bent u zeker van een optimale en zorgvuldige behandeling.

- **Verpleegkundig specialist**

De verpleegkundig specialist is opgeleid om taken over te nemen van de arts. Hij/zij doet spreekuur en voert ook behandelingen uit. De verpleegkundig specialist werkt onder supervisie van een medisch specialist.

- **Arts-assistenten**

Arts-assistenten zijn afgestudeerde artsen die in het ziekenhuis worden opgeleid tot specialist. Arts-assistenten werken onder supervisie van een medisch specialist.

- **Co-assistenten**

Co-assistenten zijn medisch studenten die als laatste onderdeel van hun opleiding tot arts in het ziekenhuis praktijkervaring opdoen. Bij consulten en behandelingen op de polikliniek is soms een co-assistent aanwezig. De co-assistent voert zelf geen behandelingen uit. Indien u bezwaar heeft tegen de aanwezigheid van een co-assistent, kunt u dit laten weten. Wij respecteren dit uiteraard.

- **Verpleegkundigen / doktersassistenten**

De anesthesieverpleegkundigen assisteren de artsen tijdens sommige behandelingen op de operatiekamer. Op de polikliniek is een doktersassistent bij bepaalde behandelingen betrokken.

- **Secretaresses**

De secretaresses van de polikliniek geven aanvullende informatie, maken vervolgsafspraken en afspraken voor behandelingen en verzorgen de benodigde formulieren en folders. Zij kennen de weg en de gang van zaken in het ziekenhuis en kunnen uw vragen beantwoorden of u doorverwijzen naar de juiste persoon. Voor vragen omtrent uw afspraak op de pijnpolikliniek kunt u hen op alle werkdagen bellen, telefoonnummer 088 755 61 63.

3.2 Wetenschappelijk onderzoek

In het UMC Utrecht wordt wetenschappelijk onderzoek verricht. Het doel hiervan is de medische kennis te vergroten. Hierdoor kan de behandeling van patiënten worden verbeterd. Aan u kan worden gevraagd mee te doen aan een medisch wetenschappelijk onderzoek. Uw arts zal u daar dan vooraf uitvoerig informatie over geven. Vervolgens kunt u zelf beslissen of u aan het onderzoek wilt deelnemen. Als u niet wilt meewerken heeft dat geen gevolgen voor uw verdere behandeling.

4 Ziekenhuiszorg in 2014: wat betaalt u?

Controleer vooraf de polisvoorwaarden van uw zorgverzekering of neem contact op met uw zorgverzekeraar zodat u zeker weet dat uw bezoek en behandeling in het UMC Utrecht wordt vergoed. Het UMC Utrecht heeft contracten afgesloten met alle zorgverzekeraars. Voor sommige polissen kan gelden dat niet alle zorg volledig vergoed wordt.

4.1 Eigen risico

Bij elke basiszorgverzekering is er sprake van een eigen risico. De hoogte hiervan wordt jaarlijks wettelijk vastgesteld. Daarnaast heeft u kunnen kiezen voor een vrijwillig verhoogd eigen risico.

4.2 Aanvullende verzekering

Sommige ziekenhuiszorg valt niet onder de basisverzekering. Dat betekent dat u de rekening geheel of gedeeltelijk zelf moet betalen. U kunt zich in een aantal gevallen hiervoor aanvullend verzekeren. Of uw behandeling uit de aanvullende verzekering wordt vergoed hangt af van de polisvoorwaarden.

Lees daarom de overeenkomst met uw zorgverzekeraar goed door om te weten of u een beroep kunt doen op de aanvullende verzekering. Hebt u geen aanvullende verzekering? Dan moet u de kosten voor ziekenhuiszorg die niet onder de basisverzekering valt volledig zelf betalen.

4.3 Vergoeding van injectietechnieken bij chronische lage rugklachten.

Per 1 januari 2014 is er door de zorgverzekeraars besloten sommige injecties (invasieve behandelingen) van chronische lage rugklachten niet meer te vergoeden. Als dit ook voor uw behandeling geldt zal uw arts dit met u bespreken.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de volgende websites:

<http://www.umcutrecht.nl/zorg/patienten/poliklinieken/P/pijnbehandeling> en

<http://www.anesthesiologie.nl/patienteninformatie/wijziging-vergoeding-behandeling-lage-rug-klachten>

4.4 Meer weten?

Neem voor behandeling contact op met uw zorgverzekeraar als u wilt weten of uw behandeling wordt vergoed of als u vragen heeft over uw polisvoorwaarden.

5 Meer informatie

Hebt u vragen of wilt u meer informatie dan kunt u bellen naar de polikliniek Pijnbehandeling, telefoonnummer 088 755 61 63.

De pijnpolikliniek is telefonisch bereikbaar op maandag tot en met vrijdag tussen 8.00 en 16.30 uur. Daarnaast kunt u ons bereiken via e-mail: pijnpoli@umcutrecht.nl

Polikliniek Pijnbehandeling, locatie AZU

Divisie Vitale Functies

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Telefoon: 088-7556163

Fax: 088-7555511

E-mail: pijnpoli@umcutrecht.nl

Huispostnummer: L02.502

Antwoordnummer 8419

3500 VW Utrecht

UMC Utrecht, Heidelberglaan 100, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht

T. 088 75 555 55

www.umcutrecht.nl